

Periodrapport mars 2011

Verksamheternas prognoser visar avvikelser på minus 182 mkr om inte åtgärder för ekonomi i balans 2011 genomförs, annars stannar prognosavvikelsen på minus 16 mkr. Underskotten finns främst inom hälso- och sjukvården.

Skatter, statsbidrag och finansnetto visar överskott med plus 10 mkr.

Prognosen per mars månad visar två alternativa resultat; plus 20 mkr om åtgärds paket genomförs, annars minus 146 mkr.

Landstingets budgeterade resultat för 2011 är plus 26 mkr.

Nettokostnaderna beräknas minska med 0,9 procent alternativt öka med 1,6 procent jämfört med 2010.

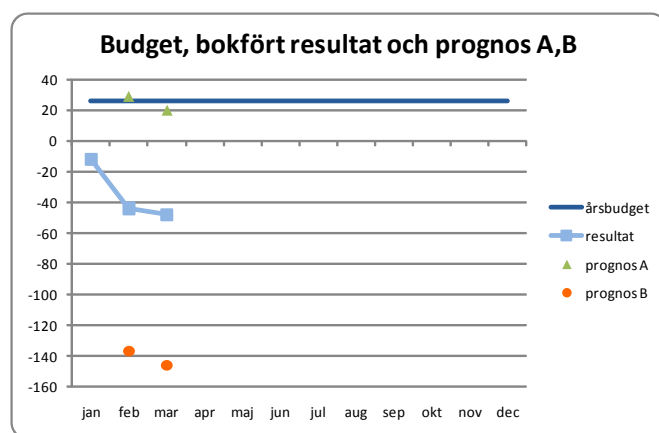
Övergripande prognos

Den ekonomiska strategin för perioden 2011-2014 kännetecknas av stora besparingskrav och proaktiva satsningar. För att landstinget inte ska redovisa underskott vid årets slut förutsätts att föreslagna besparingar på ca 200 mkr genomförs och att ansvariga i övrigt bedriver verksamheten inom de ekonomiska ramarna.

Efter 2010 års bokslut konstaterades att Hälso- och sjukvården lämnade ett stort underskott i sitt resultat. För att komma till rätta med det har ledningen fastställt en åtgärdsplan för ekonomi i balans 2011 med bland annat omdisponering av budget (70 mkr) från övriga verksamheter till Hälso- och sjukvård, minskad administration, vissa strukturförändringar i vårdutbudet, anställningsstopp, bemanningsreducering med 4 procent och ökning av patientintäkterna. Åtgärdsplanen har fastställts av landstingsstyrelsen respektive fullmäktige under mars/april.

Tidigare år har besparingsplanerna haft svårt att uppnå avsedd effekt och därför redovisas två tänkbara scenarier för landstingets prognos 2011.

- Det första scenariot (A) innebär att samtliga besparingar i åtgärdsplan för ekonomi i balans 2011 genomförs och att det endast förekommer några mindre avvikelser mot budget, vilket ger ett prognosförslag med ett resultat på plus 20 mkr, vilket är 6 mkr sämre än budget.
- Det andra scenariot (B) är att inga av besparingarna genomförs alternativt att verksamheten kostar mer än budgeterat. I så fall prognostiseras ett resultat på minus 146 mkr, det vill säga en budgetavvikelse på minus 172 mkr.
- I första scenariot beräknas verksamheternas nettokostnader minska med 0,9 procent jämfört med bokslutet 2010, i det andra öka med 1,6 procent.

Prognosen för skatteintäkter och statsbidrag i landstinget bygger på SKL:s senaste prognos från februari. Jämfört med SKL:s oktoberprognos 2010 har skatteunderlagstillväxten uppreviderats från 1,6 procent till 2,3 procent för 2011.

Omvärldsanalys

Det samhällsekonomiska läget håller på att återhämta sig efter det finansiella raset på världsmarknaden och tillväxten i Sverige beräknas vara god även 2011.

SKL:s prognos 2011-2014 visar på en successivt tilltagande skatteunderlagstillväxt. Det beror på effekter av konjunktur-återhämtning som fortfarande pågår. Antalet arbetade timmar förutses fortsätta växa i god takt prognosperioden ut. Den starka utvecklingen på arbetsmarknaden antas leda till tilltagande löneökningstakt.

Trots förbättringarna finns det långsiktiga problemet kring välfärdens finansiering kvar. För att kunna möta de

ökade förväntningarna på den offentliga sektorn, med stora barnkullar och många äldre, måste landstinget fortsätta effektivisera sin verksamhet.

Enligt SKL:s analys förväntas inte den nyligen inträffade naturkatastrofen i Japan påverka landstingens ekonomi i någon större utsträckning.

Befolkningsutvecklingen i länet bedöms under kommande femårsperiod att öka något och andelen äldre, som i Dalarna ligger över riksgenomsnittet, kommer att öka ytterligare. Vi har fortfarande negativt födelseöverskott men det uppvägs av ett nettoöverskott när det gäller inflyttning från utlandet. Vid årsskiftet 2010/2011 hade Dalarna 277 048 invånare, en ökning med 593 personer under året.

Verksamhet

När det gäller vårdgarantin visar den preliminära marsuppföljningen drygt 80 procent för besök och drygt 75 procent för operationer, motsvarande för kömiljardens måluppfyllelse visar 66 procent respektive 60 procent. En ytterligare förbättring jämfört med februari. För telefon- och läkarkontakt sker mätningar under mars.

För att erhålla ersättning från kömiljarden har reglerna ändrats så att minst 70 procent av patienterna ska ha väntat 60 dagar eller kortare på specialistbesök/ behandling, tidigare var det 90 dagar. Om förbättringarna fortsätter i samma takt talar mycket för att Landstinget Dalarna kommer att få del av kömiljarden för specialistbesök under våren 2011.

Inom Hälsovalet har tre externa vårdföretag etablerats Hedemora, Borlänge och Falun. Omkring 88 000 vårdvalsblanketter har kommit in till hälsovalskansliet, varav ca 16 500 (19 procent) gäller val till privata vårdcentraler. Totalt sett är ca 6 procent av Dalarnas befolkning listade vid de privata vårdcentralerna. Effekterna av listning till privata vårdcentraler kan nu utläsas i och med att verksamheterna startat.

Det viktiga arbetet med att klara den långsiktiga kompetensförsörjningen fortsätter. Inom primärvården har dock tyvärr flera ST-läkare lämnat organisationen.

För att uppfylla avkastningskravet ser Landstingsservice över städstandarden inom vården och Landstingsstyrelsen har beslutat att outsourca café- och butikverksamheterna.

Inom Tandvårdsförvaltningen finns fortfarande svårigheter att rekrytera tillräckligt många tandläkare och tandvårdsstödet upplevs komplicerat och administrationskrävande.

Fastighetsnämnden hanterar fastighetsinvesteringar på 1000 mkr under planperioden, det enskilt största projektet är ny vårdbyggnad på Falu lasarett. Det planerade underhållet minskas med 5 mkr för att klara avkastningskravet.

Inom Kultur- och bildningsförvaltningen övergår Naturbruksgymnasiet i Älvdalen till bolag vid halvårsskiftet.

Aktuell information

Planeringsarbetet inför planperioden 2012-2015 påbörjades med dialogdagarna i mars. Landstingsfullmäktige kommer i juni att fastställa Landstings- och Finansplan för perioden.

Ekonomi

Budget 2011 - förutsättningar

Landstingsfullmäktige fastställde i februari en omDispositionering av budget som innebär att Hälso- och sjukvården tillförs 70 mkr från andra förvaltningar.

En åtgärdsplan för ekonomi i balans 2011 har fastställts av landstingsstyrelsen och fullmäktige i april.

Verksamhetens nettokostnader

Driftredovisning (Mkr)	Prognos netto	Budget inkl avkastningskrav	Avvikelse
Landstingsstyrelsen			
Hälso- och sjukvård	-4 864,0	-4 698,0	-166,0
Hälsoval (beställare)	-1 110,0	-1 108,0	-2,0
Huvudkontoret mm	-269,1	-269,1	0,0
Trafik och övrig regional utveckling	-166,6	-166,6	0,0
Finansförvaltning	-97,2	-83,2	-14,0
Fastighetsnämnden	25,3	25,3	0,0
Servicenämnden	4,5	4,5	0,0
Kultur- och bildningsnämnden	-127,8	-127,8	0,0
Tandvårdsnämnden	-156,6	-156,6	0,0
Tandvårdsnämnden, beställartandvård	-25,2	-25,2	0,0
Patientnämnd	-3,7	-4,0	0,3
Revision	-5,8	-5,8	0,0
Gemensam nämnd för kostsamarbeten	0,0	0,0	0,0
Summa driftredovisning	-6 796,1	-6 614,4	-181,7
Åtgärder ekonomi i balans 2011	166,0	0,0	166,0
Summa driftredovisning	-6 630,1	-6 614,4	-15,7

Driftredovisningen visar beräknade nettokostnader för landstingets verksamheter, exkl skatteintäkter, statsbidrag etc. Dessa nettokostnader styr landstinget över själv i stor utsträckning genom att bestämma utbudsstruktur, personalstruktur, behandlingsmodeller och patientavgiftsnivåer till exempel.

Åtgärdsplanen för ekonomi i balans 2011 håller på att implementeras i landstingets verksamheter. Tidigare erfarenheter från besparingsprogram är att effekterna har varit svåra att uppnå och därför visas två möjliga scenarier för hur landstingets ekonomi kan utvecklas under året beroende på hur väl verksamheterna anpassar sig till de ekonomiska förutsättningarna.

Om Hälso- och sjukvården genomför sina besparingar beräknas verksamhetens nettokostnader ge ett underskott på 16 mkr (+/- 10 mkr) vid årets slut. Underskottet består främst av besparingsplaner inom Finansförvaltningen som inte ger beräknad effekt.

Om åtgärdsplanen för ekonomi i balans inte verkställs riskerar verksamhetens nettokostnader istället att generera ett underskott på ca 182 mkr (+/- 10 mkr), då främst inom Hälso- och sjukvårdsområdet.

Övriga förvaltningar beräknar kunna verkställa de avkastningskrav som omdisponeringen av budget medfört.

Budgeterade nettokostnader 2011 är ca 1,1 procent lägre än vad utfallet blev 2010, vilket i sig innebär en besparing. Om åtgärdsplanen för ekonomi i balans 2011 genomförs och övriga förutsättningar blir enligt driftredovisningen ovan, kommer verksamhetens nettokostnader att vara ca 0,9 procent lägre än 2010, det vill säga ändå något för höga för att rymmas inom budget. Om planen inte kan genomföras riskerar verksamhetens nettokostnad att bli 1,6 procent högre än 2010 och 2,8 procent högre än budget 2011. En nettokostnadsökning i den storleken medför att de sista resterna av landstingets egna kapital riskerar att förbrukas.

Skatteintäkter och statsbidrag

Skatter, statsbidrag mm (Mkr)	Budget inkl avkastnings-		
	Prognos netto	krav	Avvikelse
Skatteintäkter	5 112	5 076	36,0
Utjämningsbidrag och statsbidrag	1 602	1 614	-12,0
Finansiella intäkter	21	15	6,0
Finansiella kostnader	-85	-65	-20,0
Summa skatteintäkter och finansnetto	6 650	6 640	10,0

Skatteintäkter, statsbidrag och finansnetto är poster som landstinget själv har liten möjlighet att påverka utfallet på. Sammantaget pekar prognosen för dessa poster på plus 10 mkr.

Prognosen för skatteintäkter och statsbidrag 2011 bygger på SKL:s senaste prognos från februari. Jämfört med SKL:s prognos i oktober 2010, som låg till grund för budget, har skatteunderlagstillväxten reviderats från 1,6 till 2,3 procent för 2011. Utfallet i kostnadsutjämnings 2011 blev minus 5 mkr jämfört med budget. Prognosen för skatt och utjämnings visar en nettoökning med 24 mkr jämfört med budget.

Skillnaden mellan nu aktuell prognos från SKL och tidigare prognoser är i huvudsak antagande om en snabbare ökning av sysselsättningen och högre löneökningstakt.

Förhandling om nytt avtal om läkemedelsförmånen pågår och väntas bli klar inom kort. Tills vidare upptas samma belopp i prognosen som budgeterats.

Räntekostnader för lån, 300 mkr, beräknas i prognosen uppgå till 7 mkr. Nettot på övriga räntekostnader och ränteintäkter beräknas till en kostnad på 6 mkr.

Ränta på avsatta pensioner prognostiseras enligt KPA:s decemberprognos till 52 mkr, och det innebär ett plus på 4 mkr jämfört med budget.

Finansiella intäkter och kostnader

Likviditeten har stadigt försämrats sedan hösten 2010. Detta beror främst på den negativa resultatutvecklingen samt investeringar, bland annat sjukhusutbyggnaden i Falun. Besparingarna har ännu gett någon synbar effekt på likviditeten.

Börsåret 2011 inledde med sjunkande kurser. I mars kom katastrofen i Japan samt konflikten i Libyen att ytterligare

spä på nedgången. Eftersom våra aktieplaceringar oftast sker i indexprodukter och vi saknar exponering direkt mot Japan och Asien, är vi dock begränsat påverkade hittills.

Resultat – Prognos

Resultaträkning (Mkr)	Ack utfall	2011		2010	
		Prognos inkl åtgärd ekonomi i balans 2011	Prognos om ekonomi i balans ej verkställs	Budget inkl avkastningskrav	Resultat
Verksamhetens nettokostnad	-1 656	-6 400	-6 566	-6 384	-6 472
Avskrivningar	-55	-230	-230	-230	-215
Verksamhetens nettokostnad	-1 711	-6 630	-6 796	-6 614	-6 687
Skatteintäkter	1 282	5 112	5 112	5 076	5 002
Utjämningsbidrag och statsbidrag	398	1 602	1 602	1 614	1 614
Finansiella intäkter	10	21	21	15	25
Finansiella kostnader	-27	-85	-85	-65	-48
Summa skatteintäkter och finansnetto	1 662	6 650	6 650	6 640	6 593
Ack utfall / Årets resultat	-49	20	-146	26	-94

Landstingets totala prognos för verksamheternas nettokostnader, skatteintäkter och statsbidrag får olika resultat beroende på i vilken grad åtgärdsplanen verkställs.

Om åtgärdsplanen för ekonomi i balans 2011 genomförs helt och inga ytterligare avvikelser uppstår bör landstinget kunna visa ett litet plusresultat på ca 20 mkr, vilket dock är 6 mkr sämre än budgeterat.

Om åtgärdsplanen inte genomförs riskerar landstinget att få ett underskott på omkring 146 mkr, vilket är en budgetavvikelse på minus 172 mkr. Oavsett vilket scenario som används; om andra kostnader utanför åtgärdsplanen ökar, medför detta ytterligare underskott.

Arbetet med åtgärdsplanen för ekonomi i balans 2011 fortsätter. Politiska beslut har tagits under våren. I de fall det varit möjligt har åtgärder börjat vidtas, bland annat har anställningsstopp införts och reducering av bemanning med 4 procent planeras. Uppföljning av åtgärdsplanen skall genomföras.

I landstingets arbete med att nå ekonomi i balans har verksamhetscheferna en mycket viktig roll att fylla. Verksamhetscheferna har god kunskap om verksamheten och deras beslut i olika frågor påverkar på det ekonomiska resultatet i hög grad.

Investeringar

Investeringsbudgeten för 2011 har reviderats av landstingsfullmäktige i april och omfattar nu ca 563 mkr. Av detta är 372 mkr fastighetsinvesteringar och resten olika former av utrustningsinvesteringar. I åtgärdsplan för ekonomi i balans 2011 togs bland annat investeringar i samband med tvätterisamarbetet bort. Prognosen för 2011 är 571 mkr, det vill säga 8 mkr sämre än budget.

Personal tom mars

	2011	2010	2009
Faktiska årsarbetare	7 410	7 276	7 239
Antal anställda	8 790	8 717	8 729

Faktiska årsarbetare och anställda mäts periodens sista dag

Arbetad tid januari-februari

	Ack 2011	Ack 2010	Ack 2009
Arbetad tid timmar, alla	2 125 813	2 065 362	2 068 500
- varav timanställda	45 264	45 410	45 569
- varav arbete under jour/ beredsk. läkare	23 547	24 273	25 108
- varav mertid/övertid samtlig personal	24 983	24 640	29 439

OBS: För att förbättra kvaliteten av statistiken "arbetad tid" sker en eftersläpning i redovisningen med en månad.

Definitioner

Antal anställda definieras som antalet personer, vilka innehar en månadsanställning.

Antal årsarbetare beräknas som antal anställda x anställningens sysselsättningsgrad.

Faktiska årsarbetare beräknas som årsarbetare minus tjänstledigheter utan lön, sjukledigheter > 14 dgr och grund/vidareutb med lön.

Arbetad tid: Antal arbetade timmar för samtliga anställda. Inhyrd personals arbetade tid ingår ej.

Helårsekivalent: En helårsekivalent är lika med 1700 arbetade timmar.

Antal anställda tom mars

För mars månad 2011 har vi ökat antalet anställda med 73 personer jämfört med samma period föregående år. Det är inom personalgrupperna sjuksköterskor och rehab/förebyggande som antalet anställda har ökat. Undersköterskorna har minskat i antal, likaså läkarna, vilket till en del beror på att ca 10 läkare gått över till privata vårdcentraler i samband med hälsovalet.

Antal "faktiska årsarbetare" tom mars

För mars månad 2011 har vi ökat med 134 "faktiska årsarbetare" jämfört med samma period föregående år.

Arbetad tid tom feb

Arbetad tid har ökat med drygt 60 000 timmar jämfört med motsvarande period 2010. Ökningen beror framför allt på att januari 2011 innehåller 1 arbetsdag (40 tim/v) fler än 2010. En arbetsdag vid normal månad (ej sommarmånad) motsvarar ca 52 000 tim.

Sjukfrånvaro tom mars

	Ack 2011	Ack 2010	Ack 2009
Sjukfrånvaro uttryckt i % av ordinarie arbetstid	5,3%	5,5%	5,8%

I tabellen ovan redovisas sjukfrånvaro i procent under perioden 1/1 – 31/3. Tendensen är att sjukfrånvaron fortsätter att minska.

Däremot har korttidssjukfrånvaron (dag 1-14) ökat något.

